

Visible Human Project - Centre for Human Simulation

naar het feit dat deze Visible Male representatief is voor het mensbeeld waarmee kinderen nu en in de toekomst opgroeien. Een mensbeeld, en met name een beeld van het menselijk lichaam, dat ingrijpend beïnvloed is door de digitale media. De ontwikkeling van die media maakt het mogelijk een nieuw soort beelden van het lichaam te produceren en die beelden op hun beurt veranderen het denken over het lichaam. De dagelijkse praktijk van artsen bestaat nu al voor een steeds groter deel uit digitale scans waaruit zij diagnoses afleiden. In dat licht bezien is de digitale anatomie even noodzakelijk en zinvol als het traditionele snijpracticum. Niet omdat het digitale beeld meer waarheid bevat omtrent het lichaam maar omdat oefening met het digitale beeld de aankomend arts vertrouwd maakt met het lichaam zoals dat in haar of zijn toekomstige praktijk vaak zal verschijnen. Het is ook hierom dat de digitale verbeelding van het lichaam een breuk kan *lijken* met de traditie van representaties en met representatie überhaupt omdat het digitale beeld meer dan historische representaties aansluit bij wat we vandaag de dag als werkelijkheid ervaren.

Nieuwe technieken beïnvloeden wat als werkelijkheid ervaren wordt en hebben onvermijdelijk hun weerslag in het begrip van het gerepresenteerde. Het is daarom dat het visualiseren van anatomische kennis zélf als een disciplineringspraktijk van het levende lichaam door middel van het dode begrepen kan worden. Weliswaar een disciplineringspraktijk die minder duidelijk te lokaliseren is, maar daarom ongemerkt misschien nog wel ingrijpender is dan de concrete disciplineringspraktijk door misdaad en straf of projectie van normen en waarden. Het is deze disciplineringspraktijk die in *Holoman; Digital Cadaver* aan de orde is.

'Professional Data Set'

In *Holoman; Digital Cadaver* komt het object van de anatomische les tot leven en praat terug. In de ultieme poging de geheimen van het menselijk lichaam te doorgronden, is het interieur van zijn lichaam volledig zichtbaar gemaakt. Maar wat is daarmee eigenlijk blootgelegd? Vijftien gigabytes aan informatie is alles wat van hem rest. Hij is doorstraald met licht, gereduceerd tot energie en constant van binnen en van buiten blootgesteld aan de blik van wie hem maar wil zien. Hij bestaat nog slechts uit enen en nullen, zichtbaar gemaakt op een computerscherm, terwijl de band met de zintuiglijkheid van een levend lichaam onherroepelijk is doorgesneden. Daarmee houdt hij het wetenschappelijk project van de Verlichting een spiegel voor die tot nadenken stemt.

Hij is er ingeluisd, zegt hij. Hij vertelt hoe

men hem voor zijn dood heeft overgehaald om zijn lichaam ter beschikking te stellen van het *Visible Human Project*, daarbij handig gebruikmakend van de implicaties van de digitale media voor de manier waarop het lichaam voorgesteld wordt. Omdat de grens tussen digitale en fysieke werkelijkheid vervaagt, kunnen de digitale media de vervulling lijken van het verlangen te ontkomen aan de eindigheid en kwetsbaarheid van het fysieke lichaam. Dat zijn precies de beperkingen die mensen in het algemeen, maar opgesloten en ter dood veroordeelden in het bijzonder, op onaangename wijze confronteren met onze afhankelijkheid van een sterfelijk lichaam.

Enmaal gedigitaliseerd verschijnt Holoman als personificatie van het moderne ideaalbeeld van wetenschappelijke kennis. Hij is letterlijk Verlicht, bestaat nog slechts uit stralende energie. Zijn lichaam in 'bits and pieces' is universeel, onsterfelijk, eeuwig daar en eeuwig waar, volkomen helder en van binnen en buiten zichtbaar voor onze ogen uitgelegd. Via Internet 'reist' dit lichaam in fracties van seconden naar waar dan ook ter wereld. De kennis die dit lichaam vertegenwoordigt is bovendien schijnbaar onafhankelijk van het perspectief van een bepaalde wetenschapper en onaantast door het proces van onderzoek. Geen spoor rest van het geweld waarmee hij tot plakjes werd verzaagd. De beelden van het *Visible Human Project* suggereren op deze manier een wetenschappelijke praktijk van registreren en analyseren die niet ingrijpt op de integriteit van het object van onderzoek, een praktijk die aldus wezenlijk objectief is. Dit staat in contrast met de klassieke anatomische dissectie die onmiskenbaar een ingreep op het onderzochte lichaam inhoudt, een lichaam dat als gevolg van het onderzoek zijn samenhang verliest. De kennis die uit dit uiteenrafelen verkregen is, wordt vervolgens gebruikt om een beeld van dit lichaam te *produceren*.

Echter, al lijkt het beeld van de Visible Male een breuk met deze praktijk, eigenlijk is het net zozeer een constructie, gebaseerd op een nog veel radicalere destructie van het fysieke lichaam. Al het materiële, voelbare en ruikbare van Holomans lichaam is verzaagd, verpulverd en als niet ter zake doend afval van tafel geschoven, ondergeschikt gemaakt aan de productie van een beeld. Deze nadruk op visualisering ten koste van discursief begrip en ten koste van overige zintuiglijke ervaringen maakt Holomans lot typerend voor moderne opvatting over wat kennis is.

In de vroegmoderne tijd vond een verschuiving plaats van op tekstuele autoriteit gebaseerde kennis naar visuele demonstratie. Materiële, affectieve en lichamelijke ervaringen